

*Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice, okres Benešov
se sídlem Teplýšovice 45, 256 01 Benešov, tel.: 724 753 531, IČO: 709 92 118*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM školní družiny „JAK SPRÁVNĚ JÍT ŽIVOTEM“

Školní družina Základní školy Teplýšovice

Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice, okres Benešov,
Teplýšovice 45, 256 01 Benešov

Dokument byl aktualizován ke dni 1.9.2017

Obsah

strana

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	4
3.	CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
4.	PROSTORY ŠD, VYUŽITÍ A MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ.....	6
5.	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	6
6.	EKONOMICKÉ PODMÍNKY	6
7.	PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ, PRŮBĚHU A UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	6
8.	FORMY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI.....	7
9.	PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	8
10.	ČASOVÝ HARMONOGRAM.....	8
11.	ZÁSADY.....	8
12.	POŽADAVKY PRO VOLNÝ ČAS.....	9
13.	CHARAKTERISTIKA DĚTÍ.....	9
14.	SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY.....	9
15.	KOMPETENCE.....	9
16.	PODMÍNKY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ ŽÁKŮ.....	10
17.	OBSAH ŠVP	12
18.	ZÁVĚR.....	19

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu: Školní vzdělávací program školní družiny „Jak správně jít životem“.

PŘEDKLADATEL A ZŘIZOVATEL

ŠKOLA: Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice, okres Benešov

adresa: Teplýšovice 45, Benešov, 256 01

e-mail: zs-a-ms-teplysovice@seznam.cz

webové stránky školy: <http://zsamsteplysovice.cz/>

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Charlotta Kurcová

tel: 724 753 531 (ZŠ), 724 722 280 (MŠ, ŠJ), 606 472 833 (MŠ)

IČO:70992118

REDIZO: 600041921

Organizační číslo: 50141

KOORDINÁTOR ŠVP: Mgr. Charlotta Kurcová

ZŘIZOVATEL ŠKOLY: Obec Teplýšovice

adresa: Teplýšovice 24, Benešov, 256 01

tel: 317 795 049

IČO: 00232823

e-mail: teplysovice@chopos.cz

webové stránky: <http://www.obecteplysovice.cz/>

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina a školní klub vyplňují časový prostor mezi vlastním vyučováním a odchodem žáka domů ze školy - jsou tedy důležitým mezičlánkem a výchovným partnerem rodiny a školy.

Školní družina je důležitý výchovný partner rodiny a školy, plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí, pomáhá dětem překonávat jejich handicap, má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů a rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence.

Školní družina musí být místem pro zájmové vyžití dětí, regeneraci sil dětí po vyučování, rozvíjení tvořivosti, posilování sebevědomí a v neposlední řadě místem pro radost.

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, která najde své místo ve zdravé sociální skupině a je odolná vůči sociálním jevům.

Charakteristika školní družiny:

Školní družina (ŠD) je určena žáků 1. až 5. ročníku. ŠD převážně pro své aktivity využívá učebny v obou patrech, školní hřiště a okolí školy. Kapacita ŠD je od 1.9.2017 navýšena na celkový počet 55 žáků. Vzhledem k tomu, že kapacita ŠD odpovídá kapacitě Základní školy, mohou docházet do ŠD všichni žáci.

Provoz školní družiny (dále jen ŠD) je od konce vyučování do 16,30 hodin.

Dětem jsou k dispozici konstruktivní a didaktické hry, pomůcky, knihy, televize, CD přehrávač a žákovské počítače, sportovní náčiní (míče, rakety na tenis, švihadla, lano apod), které jsou pravidelně doplňovány a modernizovány.

Činnost ŠD:

- pravidelné činnosti – týdenní skladba zaměstnání (na její tvorbě se podílí i děti)
- pravidelné kroužky
- příležitostní akce – besídky a výlety
- nabídka sportovních aktivit
- odpočinkové činnosti i aktivní odpočinek
- příprava na vyučování – tématické vycházky

Hlavní úkoly:

1. Vést děti k vhodnému využití volného času, aktivnímu odpočinku
2. Vytvářet u dětí pomocí vlastní hry tvořivost a rozvoj fantazie
3. Rozvíjet u dětí vhodné návyky a dovednosti.

3.Cíle školní družiny:

1. Rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život. Výkon povolání, získání informací a učení se v průběhu celého života.
2. Získání všeobecného vzdělání.
3. Pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních a lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost.
4. Utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého.
5. Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti.
6. Poznávání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku.
7. Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

4. Prostory školní družiny, využití, materiální vybavení

Naše školní družina má k dispozici:

- Třídy vybavené stoly a židlemi, z části s kobercovým povrchem na hraní a pro relaxaci
- Ve třídách – knihy, časopisy, encyklopedie, interaktivní tabule, PC, CD přehrávače
- Kabinet – uložení pracovního materiálu
- Školní zahradu s herními prvky, pískovištěm a doskočištěm pro skok daleký
- Prostor na uskladnění hraček a sportovního náčiní
- Hřiště u místní sokolovny, fotbalové hřiště v obci

Vybavení školní družiny odpovídá potřebám a zájmům dětí. Mají možnost využít interaktivní tabule, PC, hudební nástroje, časopisy, knihy a encyklopedie, hračky, stavebnice, stolní hry, sportovní náčiní.

Materiální vybavení pro pracovní-technické činnosti je dostatečné, pravidelně doplňované.

5. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích: Základy práce s počítačem, komunikace pomocí internetu, tělovýchovná činnost, výtvarná a pracovní činnost, práce s keramickou hlinou, základy ručních prací, kreativita, aranžování, základy dramatické činnosti a základy pravidel u jednotlivých her. Odborné zaměření si budou dále prohlubovat v akreditovaných kurzech i samostudiem.

6. Ekonomické podmínky

Platby za docházku do ŠD jsou hrazeny půlročně a to vždy do 15. V měsíci září za 1.pololetí a do 15. V měsíci lednu za 2.pololetí.

Pravidelně jsou obnovovány a doplňovány pomůcky a hračky určené pro školní družinu z provozních prostředků školy.

7. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání

Do školní družiny jsou přijímáni žáci 1. – 5. ročníku ZŠ vyplněním zápisového lístku, tj. přihlášky do ŠD, děti jsou rozděleny do dvou oddělení: 1. oddělení ŠD: 1. a 2. ročník (učebna č. I. v prvním patře), 2. oddělení: 3. až 5. ročník (učebna č. II v přízemí).

Zápis do školní družiny provádí vychovatelky vždy v den zahájení nového školního roku.

Naplněnost se odvíjí podle Vyhlášky ministerstva školství č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání, § 10 do počtu 30 žáků v oddělení.

Školní družina je pro účastníky zájmového vzdělávání otevřena od 11:15 do 16:30 hodin. V 15 hodin se oddělení slučují do jednoho (II.oddělení, v přízemí budovy školy).

- Dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky.
- Do ŠD je dítě přihlašováno vždy na jeden školní rok.
- Účastník zájmového vzdělávání v ŠD a jeho zákonný zástupce je seznámen s Vnitřním řádem školní družiny.
- Zákonný zástupce účastníka vyplní pravdivě přihlášku do ŠD, která musí obsahovat všechny dané informace
- Zákonný zástupce je povinen nahlásit vychovatelce informace o zdravotním stavu nebo o osobnostních zvláštích účastníka.
- Odhlášení účastníka může být provedeno kdykoli, ale na základě písemného sdělení.
- Vyloučení účastníka ze zájmového vzdělávání může být provedeno na základě rozhodnutí ředitele školy. Pádým důvodem může být například vážné porušení kázně, ohrožení zdraví a bezpečnosti ostatních, dlouhodobá svévolná absence nebo jiný závažný důvod.

8. Formy vzdělávací činnosti

- **Pravidelná činnost** je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového charakteru.
- **Příležitostné akce** přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností. Jsou to např. besídky, slavnosti, exkurze, návštěvy divadelních představení.
- **Spontánní aktivity** zahrnují každodenní individuální činnosti (hry s hračkami a stavebnicemi), pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry.
- **Odpočinkové činnosti** jsou klidové činnosti po obědě, například poslechové činnosti a individuální hry.
- **Příprava na vyučování** zahrnuje především didaktické hry, vypracování domácích úkolů (po dohodě s učiteli) a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve školním vyučování.
- Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

9.Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelé jsou v kontaktu s třídními učiteli přihlášených účastníků, jsou seznámené s jejich individuálními potřebami a přistupují k nim velmi citlivě. Důsledně dbají na to, aby účastníci zájmového vzdělávání s postižením nebo znevýhodněním byli od počátku přijímáni jako ostatní, aby nijak nepociťovali svou odlišnost či nedostatečnost.

10.Časový harmonogram - Rámcový režim dne ŠD:

11.15 (12.05) – 12.55 (13.15)	konec dopoledního vyučování oběd, hygiena odpočinkové činnosti (hromadné nebo jiné dle individuálního přání)
13.00 (13.15) - 14.00 (14.15)	výchovně-vzdělávací činnosti rekreační a zájmová činnosti
14.00 (14.15) - 15.00	pobyt venku, vycházka (dle počasí), spontánní hry svačina, hygiena, odchody žáků
15.00 – 16.30	didaktické hry – příprava žáků na vyučování individuální odpočinkové činnosti, spontánní hry úklid a odchody žáků

Vychovatelka při výběru zaměstnání přihlíží k počasí, může přihlédnout i k zájmu žáků v oddělení. Vždy však především vychází ze školního vzdělávacího programu.

11.Zásady:

- Vychovatelka se chová důvěryhodně a spolehlivě, je pro dítě jistotou
- Naslouchá dětem, ponechává jim čas na seberealizaci, reaguje na jejich úspěchy pochvalou
- Jedná přirozeně, citlivě, respektuje potřeby dětí, dává jim pocit bezpečí

12.Požadavky pro volný čas:

- Pedagogické ovlivňování volného času
- Dobrovolnosti
- Zajímavosti a zájmovosti
- Aktivity
- Citlivosti a citovosti
- Seberealizace

13.Charakteristika dětí

Program školní družiny je koncipován pro 20 - 25 dětí v jednom oddělení. Školní družina má dvě oddělení rozdělená podle věku žáků (1.oddělení: žáci 1. a 2.ročníku, 2.oddělení: žáci 3.-5.ročníku).

Vzděláváme děti ve věku 6 – 10 (11) let, 1. - 5. ročník.

Školní družinu mohou navštěvovat i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

14.Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou: Den otevřených dveří, vánoční jarmark a velikonoční vyrábění, vítání občánků, karneval, exkurze, výstavy, divadelní představení na závěr roku. Spolupracujeme s naší mateřskou školou, obecním úřadem a jinými místními sdruženími. Pravidelně pořádáme besedu s místní paní kronikářkou.

15.Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti (kompetence):

K učení:

- Učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zdokonalit své výkony, klade si otázky, odpovídá, vědomosti si dává do souvislosti.
- Získané zkušenosti uplatňuje v praxi

K řešení problémů:

- Všímá si dění, problémů, klade otázka
- Při řešení užívá logických a matematických postupů

- Chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- Rozlišuje správné a chybné řešení

Komunikativní:

- Ovládá řeč
- Komunikuje bez ostychu
- Dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem
- Naslouchání

Sociální a interpersonální:

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech
- Odpovídá a nese důsledky za své činnosti
- Je citlivý, ohleduplný, dokáže se prosadit i podřít, přijmout kompromis
- Vnímá nespravedlnost, šikanu, dovede se jim bránit
- Zvládá základy sebehodnocení

Činnostní a občanské:

- Učí se plánovat, organizovat, řídit i hodnotit
- Odhaduje rizika
- K úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně
- Uvědomuje si práva svá i ostatních
- Chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí

K trávení volného času:

- Orientuje se v možnostech smysluplného trávení svého volného času
- Umí si vybrat činnost dle vlastních dispozic
- Rozvíjí své zájmy
- Umí říci „NE“ nevhodným nabídkám na využití volného času

16.Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví žáků určuje:

1. Školní řád
2. Vnitřní řád školní družiny

S řády jsou seznámeni zákonní zástupci žáků na začátku školního roku, tuto skutečnost stvrzují svým podpisem. Vnitřní řád školní družiny i ŠVP školní družiny je vyvěšen na webových stránkách školy www.zsamsteplysovice.cz v sekci Školní družina- dokumenty a Školní řád je přístupný k nahlédnutí v sekci Základní škola- dokumenty. Všechny dokumenty jsou pravidelně aktualizovány a jsou rovněž vyvěšeny v hlavní chodbě v přízemí.

Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku.

Dokumentace školní družiny:

V družině se vede tato dokumentace:
zápisní lístek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce
přehled výchovně vzdělávací práce
docházkový sešit

Osnova poučení žáků o bezpečnosti ve školní družině

- neopouštíme místnost ani pozemek školy (zahradu) bez vědomí vychovatelky
- s ničím neházíme
- neběháme v místnosti
- posloucháme pokyny vychovatelky
- jakékoli poranění, nevolnost bez odkladu hlásíme vychovatelce
- neubližujeme ostatním dětem a neděláme jim nic, co jim vadí
- řídíme se heslem „Co nechceš, aby druzí činili tobě, nečiň ty jim“.

17. Obsah ŠVP

- vychází z ŠVP naší školy a to ze vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“ - její vzdělávací obsah je uspořádán do 5 tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví)
- je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus
- je tvořen dle polohy a podmínek školy
- jedná se o otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit
- vzhledem k své specifčnosti vychází činnost ŠD z požadavků pedagogiky volného času (dobrovolnosti, zajímavosti a zájmovosti, aktivity, citlivosti a citovosti, prostoru k seberealizaci)

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1/ Místo, kde žijeme

2/ Lidé kolem nás

3/ Lidé a čas

4/ Rozmanitost přírody

5/ Člověk a jeho zdraví

1/ Místo, kde žijeme

Cíle:

Poznání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti

Strategie:

Domov

- vyprávění o domově – to co je doma hezké
- kresba – dům, byt kde bydlím, můj pokoj

Škola

- poznávání naší školy a jejího okolí
- co se mi dnes ve škole líbilo, radost s osvojených poznatků – beseda
- staráme se o výzdobu ŠD, uklízíme hry
- prohlížíme staré fotografie
- cesta do školy – znalost dopravních značek

Obec Teplýšovice

- zjištění všeho co víme o naší obci
- vycházka – sledování provozu na křižovatce
- chůze po chodníku, přecházení vozovky, orientace jízdním řádu
- jízda v dopravních prostředcích – stavebnice
- vycházky po obci – významné budovy (Obecní úřad, knihovna), pomník padlým, kostel Sv. Havla, návštěva knihovny
- vycházky do okolí a hledání zajímavých míst
- na informační mapě hledáme obce sousedící s Teplýšovicemi
- děti hledají svoje bydliště – vyprávějí o něm
- hra na průvodce svým bydlištěm
- výlet do nejbližšího okolí a návštěva zajímavostí (farma koní Věřice, Kozmice – motorkářská dráha)

2/ Lidé kolem nás

Cíl:

Osvojování si zásad vhodného chování, jednání mezi lidmi, význam a podstata tolerance, seznámení se, se základními právy a povinnostmi. Seznamování se s jinými kulturami, respektování národnostních menšin.

Strategie:

Rodina

- besedujeme o nejbližší rodině (rodiče, prarodiče,.....)
- scénky, hry – povolání nejbližších (řemesla)
- četba knih, zpěv písní
- pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny (rozvětvení rodiny, strýc, teta, sestřenice, bratřenci.....)
- vzpomínka na zesnulé příbuzné – památka zesnulých

Kamarádi a dospělí

- besedy o kamarádství, přátelství
- pomoc mladším a slabším – spolužáci, děti z MŠ
- kresba portrétu spolužáka, kamaráda
- vyprávíme si o správném chování k dospělým (podání ruky, kontakt očí při rozhovoru, poděkování, omluva, zdravení)
- chování chlapců k dívkám, vlídné a laskavé vystupování
- etiketa stolování – hra na restauraci ve školní jídelně
- četba, rozhovor, scénky – návštěva divadla
- hry se slovy – předčítání, jazykolamy, vyprávění nebo dramatizace pohádek, přečteného textu – rytmus, melodie řeči
- vyjádření pomocí pantomimy – hra „kufr“ – řemesla, povolání, pocity
- rozhovor o práci, činnosti, která se mi líbí, zajímá mě
- učit děti vážit si práce druhých lidí
- dokázat projeviti vlastní přání
- naslouchat a tolerovat názor spolužáků
- radovat se z úspěchu svých, ale i ostatních dětí
- řešení konfliktů smířlivou cestou, neubližovat si navzájem, předcházet šikaně
- kresba zážitků vycházek, výletů, pořadů v televizi, z poslechů četby
- rozvíjení komunikace mezi žáky různých škol
- slavíme narozeniny spolužáků – malé pohoštění, diskotéka, výroba dárku pro kamaráda

Tradice a svátky

- Mikuláš
 - tradice, atributy
 - kresba a výstava prací žáků
- Vánoce
 - vzpomínka na nejbližší

- smysl adventní doby – těšení se na Vánoce
- obdarování příbuzných, kamarádů (výroba přání a dárečků)
- beseda o vánočních zvycích (jaké doma dodržujeme)
- zhotovení betlémů – různé materiály
- výzdoba školní družiny
- poslech a zpěv vánočních koled
- pečení vánočního cukroví
- příprava na vánoční jarmark, vánoční vystoupení pro veřejnost
- Velikonoce
 - četba a vyprávění o zvycích – svátky jara
 - výzdoba oken, místnosti ŠD
 - zdobení kraslic a výroba jiných velikonočních dekorací
 - pletení pomlázky
 - pečení jidášů, mazanců
- Den matek
 - výroba dárků pro maminky
 - květinová vazba
 - příprava programu na besídku ke Dni matek – vystoupení pro veřejnost ve spolupráci s MŠ
- Den dětí
 - příprava soutěží pro ostatní spolužáky, kamarády
 - společná hra v lese, opékání buřtů

3/ Lidé a čas

Cíl:

Budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit se hospodařit se svým časem a vážit si času ostatních (rodičů, učitelů, vychovatelů, spolužáků....), seznámení s historií obce Teplýšovice.

Strategie:

- besedy
 - o pravidelném denním režimu (povinnosti, zábava, odpočinek)
 - o důležitém dodržování času (autobusy, vlaky, letecká doprava)
 - význam dochvilnosti

- měření času – hodiny (výroba slunečních hodin)
- o vhodnosti využívání času (smysluplné uvolňovací aktivity)
- trávení volného času (víkend, prázdniny....)
- vybavení domácnosti dnes a dříve
- běh času v obci – beseda s kronikářkou obce pí. Procházkovou
- prohlížení fotografií – jak se měníme s časem (dětství, dospělost, stáří)
- nacházení rozdílů a shodných znaků u dětí MŠ a školáků
- spolupráce dětí na přípravě týdenního plánu činnosti ŠD
- příprava kostýmů a jednotlivých center pro zápis do 1. ročníku ZŠ
- četba
 - pověstí a pohádek
 - o životě v dávných dobách
 - z kronik obce a školy
 - o hradech a zámcích
- hry
 - jednotlivé činnosti v denním režimu
 - odhad času
 - dramatizace pohádek a scének z četby
 - sociální hry
- výtvarné zpracování
 - ohlédnutí za prázdninami
 - co jsem si o prázdninách splnil
 - jak trávím volným čas (sám/sama, s naší rodinou)
 - příjemných a nepříjemných situací
- Státní svátky
 - 28. září – Svatý Václav, Den České státnosti
 - 28. října – Den vzniku samostatného Československého státu
 - 17. listopad – Den boje za svobodu a demokracii
 - 1. leden – Nový rok, Den obnovy samostatného Českého státu
 - 1. květen – Svátek práce
 - 8. květen – Den vítězství
 - 5. července – Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
 - 6. července – Den upálení mistra Jana Husa

4/ Rozmanitost přírody

Cíl:

Seznámení se s proměnlivostí a rozmanitostí přírody živé i neživé. Vytvářet si základní uvědomění o ochraně přírody, naučit se prakticky využívat poznatky o ochraně přírody.

Strategie:

Vycházky spojené s pozorování přírody

- chování v přírodě – naslouchání zpěvu ptactva
- sledování přírody v jednotlivých ročních obdobích (charakteristiky a odlišnosti jednotlivých ročních období – chování ptactva a živočichů, stromy, keře, skupenství vody, aj.)
- sledování práce na polích
- pojmenování stromů, keřů, květin, trav a léčivých bylin
- sledování u nás přezimujícího ptactva na krmítkách
- vycházka ke krmelci – vánoční strom pro zvířátka
- určování stop ve sněhu

Besedy, četba, soutěže, hry

- rozpoznávání živočichů – čím se liší
- četba knih s příběhy o zvířatech žijících v lese, na poli, na dvoře, seznamování se s jejich životy
- vyprávění a četba o ptáčcích stěhovavých i přezimujících
- řízený rozhovor o chování ke zvířatům, o domácích mazlíčcích, o užitečnosti jednotlivých druhů, o rovnováze v přírodě
- sledování příběhů z přírody (CD, video)
- využití encyklopedií – poznávání chráněných živočichů
- četba a dramatizace pranostik a hádanek k jednotlivým ročním obdobím
- diskuze s dětmi o jejich péči o zvířata a rostliny
- projekt RECYKLOHRANÍ – třídění domovního odpadu
- Den Země

Vyjádření zážitků výtvarným zpracováním

- Kresba – moje nejoblíbenější zvířátko
- Skládání z papíru – zvířata, květiny
- Kresba stromů v jednotlivých ročních obdobích
- Využití přírodnin – koláže, otisky
- Stavba domečků, zahrádek z přírodniny
- Kresba na různé přírodní materiály

5/ Člověk a jeho zdraví

Cíl:

Poznání sama sebe, získat ponaučení o zdraví, nemocech a zdravotní prevenci, odpovědnost za své zdraví.

Strategie:

Poznáváme své tělo

- Rozdíly mezi chlapcem a dívkou
- Části těla a jejich funkce – využití encyklopedií
- Soutěže a kvízy na téma „moje tělo“
- Hry – např. Tělo, hlava, ramena.....

Výživa a zdraví

- Beseda o otužování, o zdravém životním stylu
- Dodržování pitného režimu, stravování
- Zařazování rekreačních a odpočinkových činností
- Změny činností dle potřeb dětí
- Otužování
- Pravidelný pohyb na čerstvém vzduchu (vycházky, pohyb na školním hřišti a zahradě, sportovní klání
- Ujasňování si hygienických zásad (mytí rukou před jídlem, po příchodu z TV, zahrady, hřiště a WC, použití kapesníku)
- Učit se zvládat stres, hádání, křik – sebeovládání
- Usměňování nevhodných projevů
- Návčik jednoduchého ošetření úrazu
- Telefonní volání na tísňové linky
- Návštěva zdravotního zařízení
- Péče o chrup
- Zdravé zuby

18.Závěr

Ve všech složkách výchovně vzdělávacího programu přihlížíme k individuálním schopnostem dětí, nepřetěžujeme je, nenutíme je k práci či hře za každou cenu - snažíme se najít náhradní řešení, k jejich povaze, fyzickým schopnostem a zálibám. Do měsíčního plánu zařazujeme oblíbené hry dětí, volíme aktuální témata (různé svátky, výročí, lidové tradice), dbáme na pravidelné střídání všech složek. Také děti se mohou na skladbě programu podílet (rozhodnou společně, jakou hru si zahrají, na jaké téma budou malovat, přinesou si kazetu s oblíbeným filmem či vyprávěním apod.). Při sestavování plánů se řídíme rozvrhem dětí a skladbou dětí ve školní družině.

Musíme také počítat se změnou programu (onemocnění vychovatelky, změna rozvrhu hodin, návštěva divadelního představení - pozdní příchod..). Ve školní družině by se měly děti odreagovat (společenské hry, hračky, stavebnice, sportovní aktivity), odpočinout si (poslech četby, audiokazety, kreslení, prohlížení časopisů), ale mohou se také zapojit do práce v různých zájmových kroužcích dle svých zálib: keramika, základy ručních prací „šikovné ruce“, práce na počítači, sportovní aktivity, kroužek stolních her. Děti se také ve školní družině rády podílí na výzdobě prostor školy.

Pedagogickou činnost a práci vychovatelkám - velice stěžuje malý prostor pro jejich práci. Děti jsou v družině velice krátkou dobu a přichází postupně. Některé děti ještě po obědě odchází do ZUŠ, čímž je veškerá organizovaná činnost ve školní družině značně komplikována. Vychovatelka nemůže čekat se zájmovou činností na všechny žáky, proto začíná s motivací pouze u některých, ostatní příchozí žáci jsou motivováni již prací svých spolužáků. Také pro hodnocení práce dětí je velice malý prostor. Často se stává, že se práce nedokončují za jeden den. Některým dětem zaberou činnosti i více hodin, proto závěrečné hodnocení probíhá spíše individuálně. Nikdy vychovatelka dítě do práce ani do zájmové činnosti nenutí, pokud dítě projeví zájem si odpočinout a věnovat se odpočinku nebo nějaké hře, má prostor. Vychovatelka se vždy snaží mu připravenou činnost nabídnout, ale pokud dítě zájem neprojeví, nenutí ho. K práci s žáky se využívají i učebny a venkovní hřiště.

Zpracovala Alena Ottlová
Vychovatelka školní družiny

Ing.Barbora Kurcová
Vychovatelka školní družiny

Mgr. Charlotta Kurcová
ředitelka ZŠ a MŠ Teplýšovice

Platnost dokumentu: dne 1.9.2017